

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ15)
ΤΜΗΜΑ : Δ'**

**Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 – Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
Τηλέφωνο : 210 – 3368109
FAX : 210 – 3368116**

Αθήνα, 13 / 4 / 2018

Αριθ. Πρωτ. : Δ.15 / Δ' / 619 / 15

ΠΡΟΣ : 1. ΕΦΚΑ

**Γραφείο κ. Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
10241 Αθήνα**

2. ΕΦΚΑ

**Γενική Διεύθυνση Εισφορών
και Ελέγχων**

**Διεύθυνση Εισφορών Μη
Μισθωτών**

**Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα**

ΘΕΜΑ : «Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών»

Απαντώντας στο αριθ. ΔΙΕΙΣΦ.ΜΜ/24/14599/4-1-2018 έγγραφό σας, σχετικά με την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ από μέλη εταιρειών ή/και διαχειριστών, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην ασφάλιση των ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων και προσώπων που έχουν αγροτικό εισόδημα ενώ παράλληλα ασκούν και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1/1/2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ν.4387/2016.

Με τον ανωτέρω νόμο, μεταξύ άλλων, ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017, όχι όμως θέματα που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση, όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των πρώην φορέων ασφάλισης.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.1759/1988, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην IKA – ETAM υπάγονται επίσης πρόσωπα που απασχολούνται ή παρέχουν εργασία ή υπηρεσία με αμοιβή είτε σε φυσικά πρόσωπα είτε στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου είτε σε ανεξάρτητες αρχές με οποιαδήποτε άλλη σχέση, εφόσον για την απασχόληση, εργασία τους ή υπηρεσία τους αυτή δεν υπάγονται με ρητή διάταξη νόμου στην ασφάλιση άλλου πρώην ταμείου κύριας ασφάλισης. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε συνταξιούχους ελληνικού ή αλλοδαπού ασφαλιστικού φορέα.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 258/2005, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών (εκτός των ΑΕ και των IKE) των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

Επιπλέον, από τις διατάξεις του άρθρου 116 παρ. 9 του ν.4072/2012 στην υποχρεωτική ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά οι διαχειριστές των IKE που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων, καθώς και ο εταίρος μονοπρόσωπης IKE.

4. Με βάση το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, οι εταίροι σε εταιρείες μορφής ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης, χωρίς να προβλέπεται αμοιβή για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, αλλά πρόκειται να λάβουν την αναλογία επί των κερδών της επιχείρησης, εξακολουθούν να καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές επί των σχετικών μερισμάτων σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016. Σε περίπτωση όμως που για την άσκηση καθηκόντων διαχείρισης προβλέπεται αμοιβή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην IKA – ETAM και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, εφαρμοζόμενων των προβλέψεων του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης.

Σε περίπτωση που διαχειριστής σε εταιρείες της ανωτέρω μορφής έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο, και λαμβάνει αμοιβή για την άσκηση των καθηκόντων του ως διαχειριστή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην IKA – ETAM και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Σημειώνουμε ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, για το κατώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών (€586,08 για τους απασχολούμενους άνω των 25 ετών και €510,95 για τους απασχολούμενους κάτω των 25 ετών) έχουν

εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης, δεδομένου ότι οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται κατά συστηματικό τρόπο και σε τακτικό χρόνο εντός του μήνα.

Τα ανωτέρω ειδικώς οριζόμενα για τις ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ εφαρμόζονται από 1/6/2018.

5. Όσον αφορά στις εταιρείες μορφής IKE, οι εταίροι, σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και ως εκ τούτου δεν υποχρεούνται στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Σε περίπτωση όμως που εταίρος IKE έχει οριστεί και διαχειριστής στην IKE, ως διαχειριστής έχει υποχρέωση ασφάλισης και καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του εισοδήματος που προκύπτει από την άσκηση της διαχείρισης και όχι επί εισοδήματος που προκύπτει από την σχέση του εταίρου.

Ανάλογα, εάν ως διαχειριστής της IKE έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Όσον αφορά τους μοναδικούς εταίρους μονοπρόσωπης IKE που είναι παράλληλα και διαχειριστές IKE, υποχρέωση ασφάλισης προκύπτει και για τις δύο ιδιότητες, και, ως εκ τούτου, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του αθροίσματος τους εισοδήματος που προέρχεται από την άσκηση των δύο δραστηριοτήτων (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται από 1/6/2018.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν.4144/2013, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν.2160/1993 και του π.δ. 33/1979, όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας, σε όλη την Επικράτεια, έως και 5 δωματίων υπήχθησαν στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ και κατέβαλαν ασφαλιστικές εισφορές αγροτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.4425/2016 η ανωτέρω κατηγορία ασφαλισμένων από 1/1/2017 καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016 για τους ελεύθερους επαγγελματίες (ασφαλισμένους του πρώην ΟΑΕΕ). Από 1/1/2017 και εφεξής ο χρόνος ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές θεωρείται καταρχήν χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και όχι στους επιμέρους πρώην φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό ο χρόνος ασφάλισης από 1/1/2017 και εφεξής των ανωτέρω ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ λόγω άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, δεδομένου ότι καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει. Συνεπώς, οι εν λόγω ασφαλισμένοι, τόσο ασφαλιστικά όσο και συνταξιοδοτικά, αντιμετωπίζονται από

1/1/2017 όπως και οι λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες, προερχόμενοι από τον πρώην ΟΑΕΕ.

Σε περίπτωση όμως που τα ανωτέρω πρόσωπα, εκτός των τουριστικών καταλυμάτων, ασκούν και άλλη δραστηριότητα για την οποία υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ ως προερχόμενοι από τον πρώην ΟΓΑ, για το σύνολο του εισοδήματος τους από την αγροτική δραστηριότητα και τα τουριστικά καταλύματα καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, και αντιμετωπίζονται, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά, όπως και τα λοιπά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αντίστοιχα και στις περιπτώσεις ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας από 6 έως 10 δωμάτια σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

7. Όσον αφορά σε πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (μισθωτή εργασία ή ελεύθερο επάγγελμα ή αυτοαπασχόληση) και συγχρόνως έχουν εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, τα εν λόγω πρόσωπα εμπίπτουν από 1/1/2017 στις ρυθμίσεις του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί του εισοδήματος από την αγροτική δραστηριότητα βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, χωρίς να συνυπολογίζονται οι ετήσιες καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές, υπερβαίνει το προβλεπόμενο από το ανωτέρω άρθρο ελάχιστο μηνιαίο εισόδημα αναγόμενο σε ετήσια βάση, δηλαδή το ποσό των €4.923,12 (€410,26 x 12).

Για παράδειγμα, μηχανικός, ασφαλισμένος του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, το έτος 2018 παράλληλα με την άσκηση αυτοαπασχόλησης, για την οποία καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, έχει και εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος ύψους €2.000,00 ετησίως. Το ετήσιο εισόδημα από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας δεν υπερβαίνει το ποσό των €4.923,12 και συνεπώς ο μηχανικός καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές μόνο ως αυτοαπασχολούμενος βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

**Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Α. Πετρόπουλος